

HARD-CUPS X FESTIVALS

⌚ PLOEGENDIENST ⌚

EEN PRAKTISCH VERSLAG OVER DE INZET VAN HARD-CUPS

HARD-CUPS X FESTIVALS

EEN PRAKTISCH VERSLAG OVER DE INZET VAN HARD-CUPS

Niels Timmermans | 18-06-2017

Een samenwerking tussen:

Uitgevoerd met hulp van:

VOORWOORD

Voor u ligt een verslag met daarin de ervaring van Ploegendienst Festival met betrekking tot het gebruik van hard-cups op het festival op 27 mei 2017. Dit initiatief is tot stand gekomen in een samenwerking tussen Kairos Events en De Gemeente Breda. In dit verslag hopen wij ervaringen te kunnen delen en meer events aan te kunnen sporen dit soort concepten te implementeren.

Afgelopen maanden hebben wij, Tijn, Niels en alle andere betrokkenen, met veel plezier gewerkt aan dit project en, misschien nog wel belangrijker, vooral een hoop geleerd. Het project heeft ons niet alleen geleerd hoe hard-cups gebruikt kunnen worden maar heeft tijdens dit proces ons bewust doen worden van wat er allemaal mogelijk is en welke processen er allemaal komen kijken bij het verduurzamen van je festival. Persoonlijk heeft het mij toch wel een beetje verbaasd hoe heel de organisatie ontzettend bezig was met het zorgen voor een zo schoon mogelijk festival; van producent tot barhoofd, iedereen heeft zijn steentje bijgedragen.

Graag willen wij Laura van de Voort en alle andere mensen die we hebben gesproken bedanken voor de waardevolle tips en tricks. Uiteindelijk is het proces deels met jullie medewerking zo veel mogelijk gestroomlijnd.

Goed om te weten is dat wij in dit document schrijven vanuit onze ervaringen en met de kennis die wij hebben; er wordt niet gepretendeerd dat dit de enige oplossing of manier van werken is, maar het is wel een manier die werkt en waaruit u misschien ideeën kunt halen voor uw eigen festival.

Hopelijk kunt u uit dit document halen wat u nodig heeft om een aantal principes zelf toe te passen. Natuurlijk zijn we altijd te bereiken voor vragen, aanvullingen of opmerkingen, dus schroom vooral niet contact te zoeken!

Niels Timmermans

niels@smallbear.nl
0031 6 19 38 73 41

INHOUD

0

Inleiding

Pre-productiefase

1

2

Productiefase

Post-productiefase

3

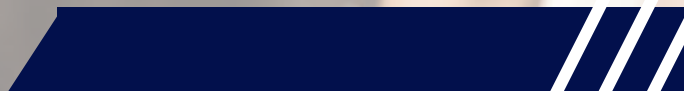
4

Kengetallen

Reflectie

5

Bijlagen

0. INLEIDING

Dit rapport behandelt het proces van de overstap naar hard-cups in drie fasen: de pre-productiefase, de productiefase en de post-productiefase. De pre-productie fase omschrijft alle activiteiten en handelingen die plaatsvonden tot dat de eerste bezoeker het festival betrad. De productiefase omschrijft de festivaldag vanaf het moment dat de bezoekers aankwamen tot aan het moment dat de laatste bezoeker het terrein verlaten had. De post-productiefase omschrijft alle activiteiten die plaatsvonden vanaf de sluiting van het festival tot de laatste afhandeling.

Hoofdstuk 1 omschrijft de pre-productiefase. Allereerst wordt een situatieschets van het festival gegeven, met een korte uitleg van de duurzame doelstellingen die vanuit Kairos gesteld zijn. Vervolgens wordt de samenwerking tussen Kairos Events en De Gemeente Breda nader toegelicht en beschreven en tot slot worden de keuze van bekers en de leverancier nader toegelicht.

Hoofdstuk 2 beschrijft de productiefase. Hierin worden achtereenvolgend de processen aan de voorkant van de bar, de processen aan de achterkant van de bar, de processen bij de bekerinname en de overige processen beschreven.

In hoofdstuk 3, de beschrijving van de post-productie, wordt de afhandeling van het concept zoals het neergezet is beschreven. Dit wordt gedaan door eerst te beschrijven welke activiteiten er op het terrein nog plaats vonden om vervolgens af te sluiten met een beschrijving van de activiteiten die later nog hebben plaatsgevonden met betrekking tot de leverancier.

In hoofdstuk 4, het hoofdstuk met de cijfers, worden de kengetallen besproken. Hier wordt onder andere toegelicht hoeveel bekers er verbruikt zijn op hoeveel bezoekers, hoeveel bekers er niet terug zijn ingeleverd, hoeveel bekers er op de grond lagen en wat de uiteindelijke baten voor de omgeving zijn geweest.

In het laatste hoofdstuk, hoofdstuk 5, wordt gereflecteerd op het verloop van het project en de stand van zaken bekeken. Hier worden conclusies uit getrokken en dit leidt tot aandachtspunten die het volgende festival kunnen worden toegepast.

1. PRE-PRODUCTIEFASE

Hoofdstuk 1 omschrijft de pre-productiefase. Allereerst wordt een situatieschets van het festival gegeven, met een korte uitleg van de duurzame doelstellingen die vanuit Kairos gesteld zijn. Vervolgens wordt de samenwerking tussen Kairos Events en De Gemeente Breda nader toegelicht en beschreven en tot slot worden de keuze van bekers en de gekozen leverancier nader toegelicht.

1.1 Situatieschets festival & doelstellingen

Ploegendienst festival is in 2015 voor het eerst georganiseerd op het Haveneiland in Breda. Ploegendienst is van origine een house/techno festival, maar gaat verder dan dat. Het concept 'Ploegendienst' en 'samen werken en creëren' staat centraal.

Ploegendienst voert haar concept met het thema door in zoveel mogelijk facetten die zichtbaar zijn voor de bezoeker en wilt zich op die manier onderscheiden in de verzadigde festivalmarkt. Inmiddels vindt het festival plaats aan de recreatieplas in Galderen. In 2017 is hier voor het eerst een vergunning voor een dergelijk evenement verleend. Ploegendienst 2017 trok in totaal bijna 6700 bezoekers en was daarmee uitverkocht voor opening.

VISIE

PLOEGENDIENST floreert als creatief festival en is in de overvolle festivalmarkt onderscheidend door dicht bij zichzelf te blijven. Haar waarden worden maximaal uitgebaat.

MISSIE

Elk jaar moet PLOEGENDIENST weer verrassen en door ontwikkelen op haar waarden. Het concept mag steeds verder worden uitgewerkt en doorgevoerd.

WAARDEN

'Creativiteit, humor, passie, duurzaamheid, plezier, gezelligheid, avontuur, samen creëren'

VISIE OP DUURZAAMHEID

"In een wereld waarin het klimaat het onderwerp van de dag zou moeten zijn organiseert PLOEGENDIENST haar festival. Het minste dat zij kan doen is mensen bewust maken van de prachtige natuur waarin dit festival wordt georganiseerd. Met twee benen op de grond investeert Ploegendienst in duurzaamheid en innovatie op dit gebied. Zij stelt haar festival ter beschikking voor de ontwikkeling van nieuwe ideeën en projecten en probeert hier een van de pioniers in te zijn en blijven."

DOELSTELLINGEN KORTE TERMIJN

"Op haar eigen manier is het doel om in 2017 al een van de duurzaamste festivals van Brabant te worden. Dit wil zij doen door binnen brabant te pionieren op het gebied van duurzame innovaties voor festivals, maar toch met de brabantse benen op de grond te blijven staan."

DOELSTELLINGEN LANGE TERMIJN

"Op een gezonde manier elk jaar weer voorop lopen op het gebied van duurzaamheid. Dit houdt niet alleen in het overnemen van duurzame projecten en ideeën, maar ook het zelf ontwikkelen en actief op zoek gaan naar die nieuwe oplossingen."

1.2 Beschrijving van de samenwerking

Om in 2017 flinke stappen te kunnen zetten op het gebied van een duurzamer festival heeft de organisatie de Gemeente Breda benaderd. De gemeente heeft duurzaamheid ook erg hoog in het vaandel staan en samen met Mark de Pooter werd er gekeken naar de mogelijkheden.

Uiteindelijk is er gekozen om Ploegendienst 2017 een pilot te laten zijn voor de gemeente. Breda heeft mee geïnvesteerd in de aanschaf van 10.000 bekers met een opdruk van Breda en 10.000 bekers met een opdruk van Ploegendienst. De bedoeling is dat de pilot gaat pionieren en de Gemeente Breda de bekers die gedrukt zijn aan kan bieden voor verhuur aan evenementen die ze willen of moeten gebruiken. Het uiteindelijke doel hiervan is om zo veel mogelijk evenementen te laten overstappen op hard-cups, waarin de gemeente hierin kan faciliteren. De 20.000 bedrukte bekers kunnen namelijk tot een zeer groot aantal blanco of gekleurde bekers worden aangevuld. De gemeente zou hier dus kunnen dienen als facilitator en zo het proces van verandering kunnen versnellen en goedkoop aan kunnen bieden. Ploegendienst zal in de vorm van een verslag van het evenement terug rapporteren aan de gemeente zodat zij met dit idee verder konden.

"Het uiteindelijke doel is om zoveel mogelijk evenementen over te laten stappen op hard-cups, waarin de gemeente die overstap op een betaalbare en gemakkelijke wijze faciliteert"

1.3 Proces van bekerkeuze

Tijdens de oriëntatie op de bekercups kwam naar voren dat er in Nederland en België twee noemenswaardige bedrijven zijn die hard-cups kunnen leveren, zowel verkopen, als verhuren. Deze bedrijven zijn Dutchcups B.V. uit Lelystad en Rekwup uit Ciney (België). Uiteindelijk bleek dat er ook een Duits bedrijf op de markt speelde, echter hebben wij deze niet gecontacteerd.

Na een gesprek te hebben gehad met zowel Dutchcups als Rekwup bleken de volgende voor- en nadelen per bedrijf:

Voordelen	Nadelen	(DUTHCUPS)
• Zowel polycarbonaat* als polypropyleen** • Nederlands bedrijf • Enorm grote stock • Veel ervaring • Alle processen in eigen beheer	• Geen oplossing voor draagtrays • Relatief duur • Gaven de indruk van <i>Greenwashing</i>	 DUTCH CUPS Kunststof drinkglazen, het veilige en duurzame alternatief!

Voordelen	Nadelen	(REKWUP)
• Unieke beker met lipje, zodat trays niet meer nodig zijn • Relatief goedkoop • Werken op meerjarige contractbasis, waardoor meer mogelijkheden ontstaan • Cups van festivals worden ook ingezet op andere festivals • Authentiek bedrijf	• Alleen polypropyleen** • Belgisch bedrijf • Afstand van Nederland • Productie niet in eigen beheer • Nieuw op de (Nederlandse) markt	

*Polycarbonaat is een harder en doorzichtig plastic. Sommige landen verbieden dit product echter deels omdat studies uitwijzen dat het mogelijk schadelijk is voor de gezondheid.

**Polypropyleen is een minder hard, licht ondoorzichtig plastic dat goedkoper is, maar niet schadelijk is voor de gezondheid.

Uiteindelijk is er gekozen om samen te werken met Rekwup om de volgende redenen:

- *De eigenaren waren zeer vriendelijk en meedenkend en de visie op duurzaamheid stond voorop.*
- *Het ontwerp van de beker zorgt voor minder afval doordat er geen trays nodig zijn.*
- *Rekwup was aanzienlijk goedkoper dan Dutchcups.*
- *Het was de meest duurzame oplossing op de lange termijn.*

Er werden in totaal 90.000 bekera geleverd, waarvan 20.000 met eigen bedrukking die in contractvorm waren aangeschaft (minimale afname van 3 jaar). Deze bekera kwamen zowel blanco als in allerlei kleuren met reclame van niet-concurrerende festivals. De lading bestond uit elf pallets en werd per groot transport naar de festival locatie gebracht. Bekera werden niet gespoeld op locatie met de redenen dat dit te complex en tijdrovend was, duurder was en een te grote impact zou hebben op de CO2-uitstoot en het watergebruik.

2. PRODUCTIEFASE

Hoofdstuk 2 beschrijft de productiefase. Hierin worden achtereenvolgend de processen aan de voorkant van de bar, de processen aan de achterkant van de bar, de processen bij de bekerinname en de overige processen beschreven.

2.1 Processen aan de bar | voorkant

Goed om vooraf te weten is dat er op het festival borg werd gevraagd op iedere houder van drank die uitgegeven werd (cups, flesjes en blikjes).

Het uitwisselingsproces dat aan de voorkant van de bar plaatsvond was als volgt en had twee wendingen; ofwel de bezoeker kwam voor het eerst een drankje halen en betaalde borg voor de houder hij meenam, ofwel oude cups inleverde en daarvoor nieuwe terugkreeg. Het algemene stappenplan dat hiervoor gold is te vinden in *Bijlage A* (memorysheet medewerkers bar) en is hiernaast verkort weergegeven

STAP 1

Neem de bestelling op en bepaal het aantal munten voor de drankjes.

STAP 2

Tel daar voor iedere houder van drank de borg bij op.

STAP 3

Tel hier de hoeveelheid borg van het aantal ingeleverde bekertjes van af.

Dit is het verschuldigde aantal munten.

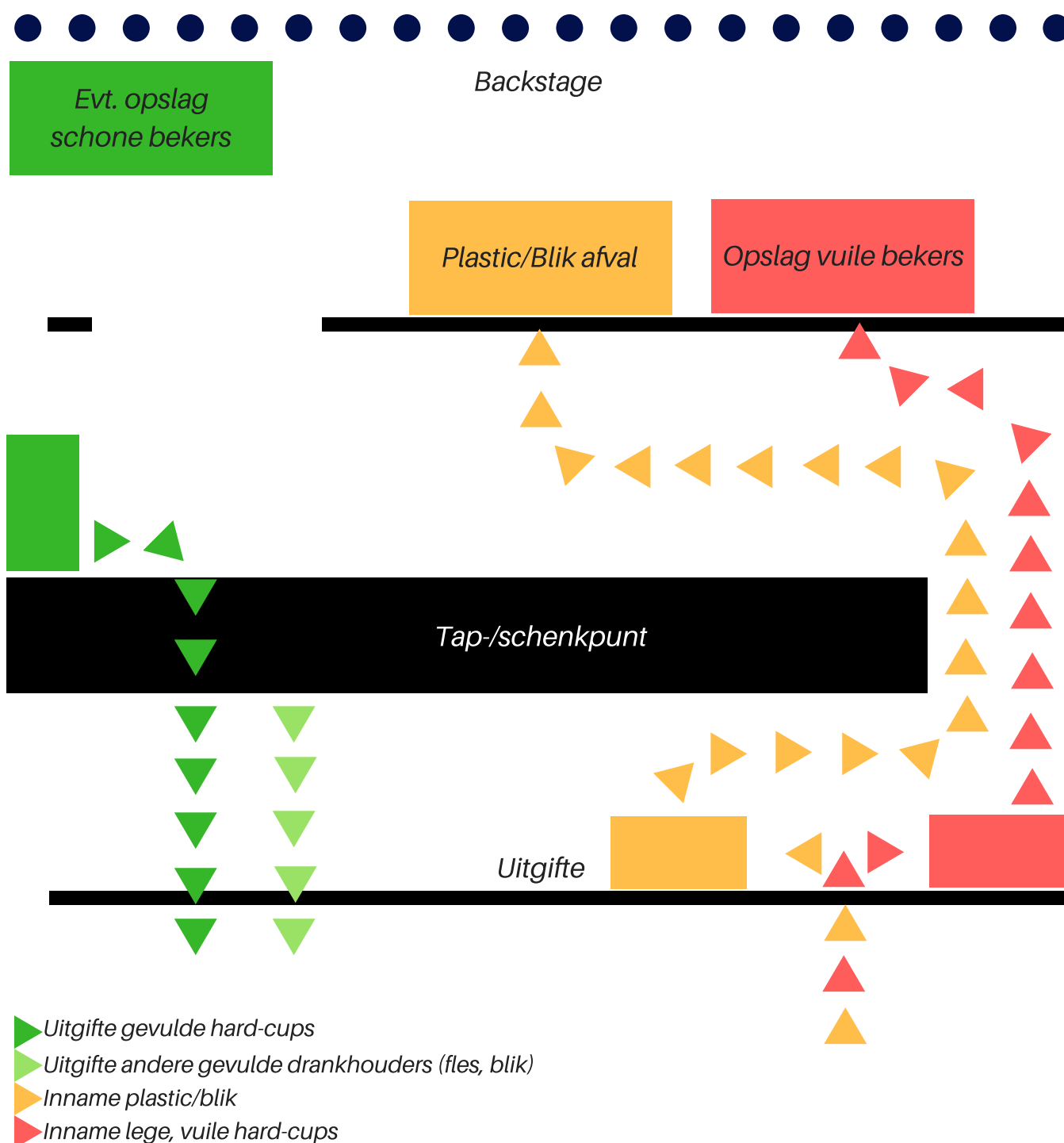
2.1 Processen aan de bar | achterkant

Om alles gestroomlijnd te laten lopen waren er voor opening een aantal dingen klaargezet, namelijk

- *Per tap- of schenkpunt stonden er verschillende kratten met schone, lege cups klaar*
- *Bij de uitgifte stonden lege kratten en zakken klaar voor respectievelijk de inname van cups en flesjes en blik (deze mogen bij elkaar gegoooid worden en worden achteraf gescheiden door de afvalverwerker)*

De tapper of schenker kon zo door met tappen of schenken zonder mis te grijpen en de ingenomen flesjes en bekers werden meteen apart gehouden. De runner hoeft er zo alleen voor te zorgen dat er voldoende schone bekers bij de schenkers en tappers staan, dat de volle zakken naar achter werden gebracht en er voldoende lege kratten en zakken zijn.

Achter de bar werden de zakken, papier en restafval gescheiden in daarvoor bestemde klike's. Dit gehele proces van een houder van drank vanaf schenkpunt tot achterkant is in de onderstaande afbeelding visueel gemaakt.

Zoals in de schematische weergave te zien is kunnen de processen uitgesplitst worden in de uitgifte-processen en de inname-processen. Hieronder een korte toelichting.

UITGIFTE-PROCESSEN

De uitgifte van drankjes kan gescheiden worden in de drankjes die al in een houder zitten (flesjes water, blikjes Red Bull) en drankjes die geschonken of getapt moeten worden.

De bar was zo opgesteld dat er zich achter de pagode tent een opslag bevond met kratten schone bekers. Telkens werden er volle, schone kratten bij de tappers en schenkers neergezet zodat zij hun werk konden doen. De cups werden gevuld en uitgegeven zoals dit normaliter ook gaat. Het was de taak van de runner om te zorgen dat de tappers en schenkers niet misgrepen.

INNAME-PROCESSEN

Bij inname kijkt de bar-medewerker eerst naar de terugkomende drankhouders; hij of zij scheidt de flesjes en blikjes (in een zak) en de vuile cups (terug in een krat). Vervolgens kunnen zij verder met het opnemen van de bestelling.

Achter de pagode tent bevond zich een opslag voor de vuile cups die waren ingenomen en een container voor plastic/blik-afval. De runner zorgde ervoor dat volle, vuile kratten naar achter werden verplaatst en volle zakken plastic en blik richting de container werden gebracht.

2.3 Processen bekerinname

De bezoekers konden gedurende de dag de bekers inleveren bij de bar voor een nieuwe beker, hierdoor hoefde zij maar één keer borg te betalen. Vanaf 17:00 konden bezoekers de beker inleveren bij het Duurzaamheidspunt op het terrein (geplaatst bij de uitloop) zodat zij één euro van de borg terug konden krijgen wanneer zij naar huis gingen. Hiervoor is gekozen omdat er anders teveel kleingeld apart moet worden gehouden en de handling te lang duurt. Één euro versnelt de handling, maar neemt niet weg dat, als iedereen gedurende heel de dag zijn beker in kan leveren voor geld, er teveel kleingeld nodig is, daarom is gekozen om dit vanaf 17:00 toe te laten met een beperking van één keer de borg per bezoeker.

Vanaf 17:00 uur startte er één barmedewerker en er werd geleidelijk, naar gelang de uitloop van het publiek, opgeschaald door medewerkers van de bar naar het inname-punt te verplaatsen. Uiteindelijk zijn de 6700 bezoekers bediend met 5 medewerkers.

2.4 Overige processen

Verdelen van de cups over de barren

De cups zijn met een Gator en Manitou over de barren verdeeld en voor de berekening van de verdeling is het aantal meters bar aangehouden, oftewel: de verhouding van het aantal meters bar heeft dezelfde verhouding gehad als het aantal kratten dat er per bar werd weggezet.

voorbeeld: een festival heeft 150 kratten met 525 bekers besteld (=78.750 cups)

Bar 1	20 meter	20%	= 150 kratten * 0,20 = 30 kratten
Bar 2	15 meter	15%	= 150 kratten * 0,15 = 22,5 kratten
Bar 3	15 meter	15%	= 150 kratten * 0,15 = 22,5 kratten
Bar 4	22 meter	22%	= 150 kratten * 0,22 = 33 kratten
Bar 5	28 meter	28%	= 150 kratten * 0,28 = 42 kratten
Totaal	100 meter	100%	150 kratten

Roamen van geld bij bekerinname

Voor de bekerinname waren 7000 euro-munten opgeslagen. Deze waren verpakt in bakken per 250 munten. De runner liep vanaf het duurzaamheidspunt telkens met één of maximaal twee bakken tussen de kluis en het duurzaamheidspunt om ervoor te zorgen dat er niet teveel losgeld op locatie was. Twee beveiligers stonden bij het punt om alles in goede banen te leiden. Uiteindelijk hebben veel minder mensen de cup terug ingeleverd, waardoor ongeveer de helft van de ingeslagen euro-munten overbleef.

Sorteren cups einde festival

Aan het einde van de avond hadden alle barmedewerkers de lege, gebruikte cups in kratten gedaan en klaargezet voor transport. De nog volle kratten met schone bekers en volle kratten met vuile bekers zijn gesorteerd op pallets gezet voor transport terug naar de fabriek.

3. POST-PRODUCTIEFASE

In hoofdstuk 3, de beschrijving van de post-productie, wordt de afhandeling van het concept zoals het neergezet is beschreven. Dit wordt gedaan door eerst te beschrijven welke activiteiten er op het terrein nog plaats vonden om vervolgens af te sluiten met een beschrijving van de activiteiten die later nog hebben plaatsgevonden met betrekking tot de leverancier.

3.1 Afhandeling bekens op terrein

De ochtend na het festival heeft een team het festivalterrein afgespeurd naar op de grond liggende bekens en deze gesorteerd bij de kratten gezet. Daarnaast zijn de afvalbakken bij de uitloop van het festival leeggehaald en zijn daar ook nog strengen bekens uitgehaald. De avond na het festival zijn de kratten met cups, zowel vuil als schoon al van de baren naar een centraal punt gebracht voor transport.

3.2 Afhandeling bekerleverancier

De verhuurder van de bekens berekent op de fabriek hoeveel kratten er zijn gebruikt en hoeveel bekens er gespoeld moeten worden. Naast het transport wordt alleen het wassen van de bekens (0,085 euro per cup) betaald. Ook telt de fabriek het aantal niet geretourneerde cups en de kapotte cups. Hiervoor moet een 'boete' van ongeveer 0,80 euro worden betaald. De leverancier levert na afloop een specificatie met het precieze aantal verbruikte bekens zodat de kengetallen mee genomen kunnen worden naar een volgende editie.

4. KENGETALLEN

In hoofdstuk 4, het hoofdstuk met de cijfers, worden de kengetallen besproken. Hier wordt onder andere toegelicht hoeveel bekertjes er gebruikt zijn op hoeveel bezoekers, hoeveel bekertjes er niet terug zijn ingeleverd, hoeveel bekertjes er op de grond lagen en wat de uiteindelijke baten voor de omgeving zijn geweest.

WIST JE DAT...

- Er **90.000** hard-cups geleverd zijn.
- Er uiteindelijk **59.000** hard-cups gebruikt zijn op 6000 bezoekers.
- Daarvan **57.000** bekertjes terug zijn gekomen om te wassen.
- Er ongeveer **1500** bekertjes mee naar huis zijn genomen. Waarvan **1000** Breda-cups en **500** Ploegendienst cups.
- Er na afloop van het festival **255** bekertjes op het terrein lagen en nog eens **500** in de prullenbakken bij de uitgang.
- Ongeveer **250** bekertjes kapot zijn gegaan tijdens het festival.

OFTEWEL...

- | Er zijn ongeveer 1/3 bekertjes teveel geleverd.
- | Er zijn **9,9 cups per bezoeker** gebruikt.
- | **3,4%** van de bekertjes gaat niet terug naar de fabriek.
- | **2,5%** van de uitgegeven cups wordt mee naar huis genomen. **1 op de 4,4 bezoekers** neemt er een mee.
- | Er lagen **99,5% minder cups** op het terrein na afloop van het festival
- | **0,5%** van de gebruikte cups gaat kapot.

4.1 Kosten

De totale kosten voor het gehele systeem zijn opgesplitst in de waskosten van de cups, het te betalen bedrag voor de niet-geretourneerde cups en het transport. Hieronder gespecificeerd.

- | Wassen in totaal: 5.005 Euro
- | Extra kosten: 3.062
- | Retour Ciney-Breda = 1.200 Euro

9.267 Euro

4.2 Baten

De totale (zekere) baten van het gehele systeem zijn opgesplitst in het niet geretourneerde deel van de borg, de bekertjes die mee naar huis zijn genomen en op de grond of in de prullen bak zijn beland én de mindering in schoonmaakkosten. De onderstaande berekening geeft een beeld van het minimum aan baten doordat niet alle op de grond belandde drankhouders zijn meegenomen in de telling

- | $6.700 \times 0,428 = 2870$ Euro
- | $750 \times 1,428 = 1.071$ Euro
- | $1.500 \times 0,2 = 300$ Euro
- | Mindering in schoonmaak = 1.000 Euro

minus

5.241 Euro

4.3 Netto kosten van het systeem

Wanneer de totale zekere baten afgetrokken worden van de totale kosten ontstaat er een netto kostenplaatje voor het gebruik van hard-cups op Ploegendienst festival. Dit betekent dat het systeem ongeveer **0,67 Euro per bezoeker** heeft gekost. Uiteindelijk kan worden toegevoegd dat Ploegendienst festival op deze editie de kosten van het gehele systeem (bijna) heeft terugverdiend doordat bezoekers flesjes water op het terrein hebben gegooid zonder borg terug te krijgen. Dit zal echter komende jaren niet zo zijn.

=

4.026 Euro

5. REFLECTIE, CONCLUSIES & AANDACHTSPUNTEN

In het laatste hoofdstuk, hoofdstuk 5, wordt gereflecteerd op het verloop van het project en de stand van zaken bekeken. Hier worden conclusies uit getrokken en dit leidt tot aandachtspunten die op het volgende festival kunnen worden toegepast.

5.1 Reflectie

Terugkijkend op het festival zijn er een paar positieve punten en een aantal negatieve punten die eruit springen met betrekking tot de operatie, die volgend jaar getackeld kunnen worden.

- De bar-medewerkers hebben de handeling m.b.t. de hard-cups niet als vervelend beschouwd en de logistiek en het schenken verliep soepel.
- Er zijn weinig klachten geweest over de overstap; de bovenliggende toon van de bezoeker was positief en bewust.
- Het systeem heeft een waardevol leermoment gebracht voor de organisatie en de bezoeker, zowel op innovatief niveau als m.b.t. duurzame processen.

- De communicatie omtrent de hard-cups is niet bij alle bezoekers juist geïnterpreteerd: hierdoor ontstonden er discussies over het inleveren van slechts één beker per persoon.
- De barmedewerkers gaven regelmatig een verkeerde hoeveelheid munten weg of gaven de muntjes terug. Niet overal werd hetzelfde systeem gehanteerd waardoor ook bij de bezoekers verwarring ontstond. Dit was het geval bij één bar.
- Het scheiden van afval achter de schermen liet soms te wensen over door een gebrek aan containers en briefing.

1. Herd oups zijn, naar onze overtuiging, een duurzame en werkbare oplossing voor

-

BIJLAGEN

- A. Memory sheet bar-medewerkers
 - B. Voorbeelden communicatie op terrein
 - C. Voorbeeld personeelsplanning inleverpunt
-

Stap 1

**Tel het aantal
bestelde drankjes
en wat deze
kosten**

***4 cola en 2 bier =
6 munten***

Stap 2

**Tel het aantal
bekers dat je
uitgeeft hierbij
op**

***6 munten + 6
bekers = 9
munten
(Beker = 0,5
munt)***

Stap 3

**Trek het aantal
ingeleverde
bekers hiervan af**

***9 munten -
4 ingeleverde
bekers =
9 - 2 = 7 munten***

PLOEGENDIENST WERKT AAN DUURZAAMHEID

WE LEVEN IN EEN PRACHTIGE WERELD EN PLOEGENDIENST VINDT PLAATST OP EEN PRACHTIGE WERKVLOER. DAAROM KIEST DE DIRECTIE ERVOOR OM OP EEN CHILLE MANIER BEZIG TE ZIJN MET DUURZAAMHEID. DAT VRAAGT OOK WAT FLEXIBILITEIT VAN HAAR WERKNEMERS. DAAROM DANKEN WIJ JULLIE VOOR DE SUPPORT. LEKKER GEWERKT PIKI

HOE HOUDEN WE DE WERKVLOER SCHOON?

HARDCUPS

DE EERSTE KEER AAN DE BAR
BETAAL JE **1/2 MUNT STATIEGELD**
VOOR JE BEKER

DRANKJE OP?
GOOI JE BEKER **NIET** OP DE GROND

NIEUWE DRANKJES HALEN?
LEVER JE **'OUDE' BEKERS** MEE IN **BIJ DE BAR**

LEVER JE BEKER IN BIJ HET
DUURZAAMHEIDSPUNT (UITGANG)
EN ONTVANG **1,- EURO STATIEGELD**

HOE HOUDEN WE DE WERKVLOER SCHOON?

BROEKZAKASBAKJES

KRIJG JE BROEKZAKASBAK BIJ
BINNENKOMST OF HAAL HEM OP
DUURZAAMHEIDSPUNT

STOP HEM IN, JE RAADT HET AL,
JE **BROEKZAK**

PEUK OP?
IN HET BAKKET

JE BENT VRIJ OM HEM MEE
TE NEMEN EN DE REST VAN
HET JAAR TE GEBRUIKEN

PLOEGENDIENST WERKT AAN DUURZAAMHEID

WE LEVEN IN EEN PRACHTIGE WERELD EN PLOEGENDIENST VINDT PLAATST OP EEN PRACHTIGE WERKVLOER. DAAROM KIEST DE DIRECTIE ERVOOR OM OP EEN CHILLE MANIER BEZIG TE ZIJN MET DUURZAAMHEID.

DAT VRAAGT OOK WAT FLEXIBILITEIT VAN HAAR WERKNEMERS. DAAROM DANKEN WIJ JULLIE VOOR DE SUPPORT. LEKKER GEWERKT PIKI

HOE HOUDEN WE DE WERKVLOER SCHOON?

HARDCUPS

1 DE EERSTE KEER AAN DE BAR
BETAAL JE **1/2 MUNT STATIEGELD**
VOOR JE BEKER

2 DRANKJE OP?
GOOI JE BEKER **NIET**
OP DE GROND

3 NIEUWE DRANKJES HALEN?
LEVER JE **'OUDE' BEKERS**
MEE IN **BIJ DE BAR**

4 LEVER JE BEKER IN BIJ HET
DUURZAAMHEIDSPUNT (UITGANG)
EN ONTVANG **1,- EURO STATIEGELD**

HOE HOUDEN WE DE WERKVLOER SCHOON?

BROEKZAKASBAKJES

1 KRIJG JE BROEKZAKASBAK BIJ
BINNENKOMST OF HAAL HEM OP
BIJ ONS **DUURZAAMHEIDSPUNT**

2 STOP HEM IN,
JE RAADT HET AL,
JE **BROEKZAK**

3 PEUK OP?
IN HET BAKKET

4 JE BENT VRIJ OM HEM MEE
TE NEMEN EN DE REST VAN
HET JAAR TE GEBRUIKEN

[illegible]

Verder van belang: controlemomenten bij de bar, met name runners.